

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Yönerge'nin amacı; Dicle Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında kayıtlı bulunan engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders ve sınav uygulamalarında karşılaştıkları sorunları asgari seviyeye indirerek eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencilerin başarılarına pozitif katkıda bulunmaktır.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu Yönerge; Dicle Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında kayıtlı bulunan engelli öğrencilere yönelik uygulanan ders ve sınav uygulamalarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 –(1) Bu Yönerge; 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 12'inci Maddesi'nin (ğ) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Bu Yönerge'de geçen;

- a) Üniversite: Dicle Üniversitesi'ni,
- b) Rektör: Dicle Üniversitesi Rektörü'nü,
- c) Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi: 19/06/2009 tarih ve 27263 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11'inci Maddesi uyarınca Dicle Üniversitesi'nde kurulan Merkezi,
- ç) Yönetim Kurulu: Merkez Müdürü ve Merkez Müdürünün önerisi üzerine Rektörün onayı ile Üniversitenin çeşitli fakültelerinden görevlendirilecek sekiz öğretim elemanı olmak üzere toplam dokuz kişiden oluşan kurulu,
- d) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, iyileştirme, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,
- e) Engelli Sağlık Kurulu Raporu: Engelli Sağlık Kurulu'nca hazırlanan kişilerin özür ve sağlık durumları ile kullanım amacını belirten belgeyi,
- f) Ders: Dicle Üniversitesi ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu, seçmeli dersler ve uygulama dersleri,
- g) Sınav: Dicle Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına dair yapılan ara sınavlar ve final sınavları ile bu sınavlara ek olarak yapılan mazeret, bütünleme, tek ders v.b. sınavları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ders Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Ders Uygulamaları

Madde 5 – (1) Ders öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmak için aşağıda belirtilen düzenlemelerin yapılması gerekir.

- a) İşitme engelli öğrencinin bulunduğu sınıflarda işitme cihazı kullanıp, kullanmamasına

bakılmaksızın oturma düzeni plânlanırken, öğrencinin ders veren veya sunum yapan öğretim elemanını rahatlıkla görebileceği şekilde plânlanır,

b) İşitme engelli öğrenci bulunan sınıflarda ders veren veya sunum yapan öğretim elemanının yüzü sınıfa dönük olmalı,

c) Görme engelli öğrencilerin bilgisayar ortamında uygulamalı olarak görecekları derslerdeki bilgisayarların sesli hale getirilmeli,

ç) Görme engelli öğrencilerin kişisel görüş ve tartışmalar hariç olmak üzere objektif konuların işlendiği dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilmesi,

d) Görme engelli öğrencilerin görsel materyallerden yararlanamayacakları için bu materyallerin kullanıldığı derslerle ilgili olarak materyaller hakkında sözlü betimleme yapılarak görme engelli öğrencinin materyali kavraması sağlanır,

e) Görme engelli öğrencilere dersi takip edebilmeleri için ilgili ders materyalleri (kitap, dergi, test, sunum v.b.) bilgisayarlarında sesli olarak dinleyebilecekleri formatlarda (MS Word, Mp3 v.b.) ders öncesinde öğrencilere verilmesi,

f) Bedensel engelli öğrencilerin bulundukları sınıfların dersleri ve sınavları mimari olarak en uygun olan katlarda düzenlenmesinin sağlanması,

g) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders veren veya sunum yapan öğretim elemanı, ders ile ilgili olarak hazırlayacağı slayt, sunum, sinevizyon, tepegöz v.s. dokümanları öğrencilerin engel durumlarını dikkate alarak hazırlaması,

Ders Muafiyeti

Madde 6 – (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile belgelendirilmiş olan engelli öğrenci, bu yönergenin ders almaya ilişkin hükümlerine uymakla yükümlüdür. Ancak engelli olması nedeniyle öğrencinin, herhangi bir dersin gereklerini yerine getirmekte güçlük çekmesi durumunda, danışmanının ve ders veren öğretim elemanının onayıyla söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır. Öğrencinin dersin gereklerini yapılan düzenlemelere rağmen yerine getirmemesi halinde, ilgili birim yönetim kurulu kararı ile ders seçmeli ise varsa eş değer bir ders verilir, dersin eş değeri yok ise ya da ders zorunlu ise gelişen teknik ve programlar yardımı ile ilgili ders, engelli öğrenci dikkate alınarak verilir.

(2) Üniversiteye kayıtlı engelli öğrenci, bu yönergede belirtilen sınavlara girmek zorundadır, ancak öğrencinin performansının en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için, dersi veren öğretim elemanının onayı ile sınav yeri, süresi, biçimi değiştirilip öğrenciye uygun hale getirilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler, okumaya ve yazmaya yardımcı kişi veya araçlar sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınav Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınav Uygulamaları

Madde 7 – (1) Sınav salonları engelli öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak, düzenlenmesi,

(2) Sınav görevlileri tarafından sınav ya da sorular ile ilgili yapılacak olan duyuru, hatırlatma ya da düzeltmelerin engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapmaları sağlanması,

(3) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlara yardımcı araç – gereç ile (İşitme

- Cihazı, Teleskopik Gözlük, Prizmatik Gözlük, Büyüteç v.b.) girmelerinin sağlanması,
- (4) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin yazılı sınavlarına refakat edecek, sınav olunan ders ile ilgili bölümün terminolojisine hâkim (öğretim görevlisi / araştırma görevlisi) olan okuyucu – işaretleyici görevlendirilir,
- (5) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlarını bilgisayar ortamında yazmalarına imkân tanınması,
- (6) Görme engelli öğrencilerin talebi doğrultusunda soru kitapçığı ya da soru kâğıdı Braille(Kabartma) ya da sesli olarak hazırlanması,
- (7) Kısmi görme kaybı olan az gören görme engelli öğrenciler için soru kitapçığı ya da soru kâğıdı 16 – 18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanması,
- (8) İşitme engelli öğrencilerin sınavları eğer uygunsa çoktan seçmeli testler şeklinde yapılması,
- (9) Görme, işitme, dikkat eksikliği, hiperaktif, disleksi - Disgrafi v.b. engeli bulunan engelli öğrenciler normal sınav salonlarından ayrı olarak başkalarından rahatsız olmayacakları ve başkalarını da rahatsız etmeyecekleri salonlarda tek kişi olarak sınavlara alınmaları,
- (10) Okuyucu – işaretleyici ya da büyük puntolu soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrenciler ile yazma ve hareket güçlüğü çeken engelli öğrencilere sınav süresinin üçte biri kadar ek süre verilmesi,
- (11) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (İnsulin Pompası v.b.) girmelerine izin verilmesi,
- (12) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde özel ihtiyacını karşılamasına izin verilmesi,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uyuşmazlık ve Hüküm Eksikliği

Madde 8 – Bu Yönerge’de yer alan hükümler ile ilgili olarak engelli öğrenci ile öğrencisi bulunduğu fakülte, yüksekokul, enstitü veya meslek yüksekokulu ile uyuşmazlık yaşarsa ya da bu Yönerge’de tanımlanmamış bir engellilik durumu ve ihtiyacı ile karşılaşılırsa ilgili akademik birim yönetim kurulu konuyu görüşerek karara bağlar.

Yürürlük

Madde 9 – Bu Yönerge hükümleri; Dicle Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10 – Bu Yönerge hükümlerini; Dicle Üniversitesi Rektörü yürütür